

มาตรฐานที่ 3 ขั้นตอนภายหลังดำเนินการ

มาตรฐานที่ 3.1 แนวทางการบริหารกิจการประปา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ หมู่บ้านหรือชุมชนมีระบบการบริหารกิจการประปาที่ดี สามารถใช้ทรัพยากรที่มีนั้นได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

การที่ระบบน้ำสะอาดหรือระบบประปาหมู่บ้านจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างยั่งยืนนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของระบบประปาหรือระบบน้ำสะอาดเพียงอย่างเดียว หากแต่สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งก็คือ “การมีระบบบริหารจัดการที่ดี” ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

3.1.1 การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

สมาชิกของกลุ่มผู้ใช้น้ำ หมายถึง ผู้ใช้น้ำทุกคนที่ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน กล่าวคือ ภายหลังจากการดำเนินการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านเสร็จสิ้น จะมีการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อทำหน้าที่หรือร่วมมือกันในการดูแลและบำรุงรักษาระบบประปา ตลอดจนตรวจสอบการบริหารงาน แสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือในการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำต้องมีสมาชิกเข้าประชุมเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำทั้งหมด จึงถือว่าครบองค์ประชุม

หน้าที่ของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย

- คัดเลือกตัวแทนเป็นคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของประปาหมู่บ้าน ทั้งนี้ การออกระเบียบ ข้อบังคับของกิจการประปาจะต้องผ่านความเห็นชอบของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา โดยจะต้องไม่ขัดกับข้อกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน ตลอดจนทักท้วง เมื่อเห็นว่าคณะกรรมการบริหารไม่ดำเนินการตามนโยบายที่วางไว้
- ร่วมมือในการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้ดำรงอยู่ได้ตลอดไป

3.1.2 การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

กิจการประปานั้นเป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ได้มอบให้คณะกรรมการบริหารกิจการประปาเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการ ซึ่งคณะกรรมการมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาส่วนใหญ่ โดยในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการจะพิจารณาจากปริมาณงาน หรือจากจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำ แต่อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เภรัญญิก และอื่นๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- วางระเบียบใช้บังคับในการบริหารกิจการประปา โดยผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ใช้น้ำ

- บริหารกิจการประปาให้เป็นไปตามข้อบังคับ และให้เกิดความก้าวหน้า และบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงตลอด 24 ชั่วโมง
- พิจารณาอนุญาต หรือ งดจ่ายน้ำให้แก่สมาชิก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของกิจการประปาเป็นหลัก
- จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกผู้ใช้น้ำตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด
- ควบคุม ดูแล การทำงานของเจ้าหน้าที่ของประปา
- จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่งบประมาณของประปาไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจการประปา

3.1.3 การวางระบบบริหารด้านการเงิน

การบริหารด้านการเงิน จะเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับรายรับ - รายจ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบประปา โดยจะต้องมีการกำหนดระเบียบขึ้นมาเพื่อควบคุมระบบทางการเงิน ดังนี้

- การจัดทำทะเบียนผู้ใช้น้ำและบันทึกการจดมาตรน้ำ เพื่อทราบอัตราการใช้น้ำแต่ละครัวเรือน และทราบสถิติการใช้น้ำว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- การออกใบเสร็จรับเงิน - จ่ายเงิน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการรับ หรือการชำระหนี้ต่างๆ
- การกำหนดคนรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการเงิน
- การจัดทำรายงานรายรับ - รายจ่ายทั้งประจำเดือนและปี เพื่อเปรียบเทียบสถิติการรับและการจ่ายในแต่ละเดือนและปี เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน